

er blevet Resultatet af et omhyggeligt Studium af begge Sager og af samtlige de Lovbud, som derved maae komme i Betragtning. Under den fortsatte Behandling vil jeg maaskee faae Leilighed til naermere at yttre mig herover, og skal nu blot tilfoe, at det Foredrag vi iforgaars horte af den aerede Indenrigsminister, indeholdt flere, som mig synes, meget vaesentlige Momenter, som bestyrke Rigtigheden af den Forudsætning, jeg nylig tillod mig at udtale.

Paa den anden Side er jeg langt fra at være blind for, at meget vigtige Billigheds-hensyn tale for de Paagjældendes Interesse i denne Sag, Billighedshensyn, som jeg skal være den Sidste til at ønske satte tilside. Men jeg skulde tillige mene, at det foreliggende Lovudkast, hvorledes man end forøvrigt vil bedømme det, ingenlunde har undladt at tage disse Billighedshensyn i Betragtning. Og jeg er virkelig tilbøielig til at antage, at Lovudkastet er gaaet de paagjældende Gieres billige Forventninger særdeles meget imøde. Dog, maa jeg strax her udtale, at jeg ikke skjønner, at der med Føie kan siges i Lovudkastet at være paatænkt eller tilfagt nogen egentlig Erstatning. Jeg nævner dette saameget mere, som det staaer i Forbindelse med et Punkt, jeg under Behandlingen af Hartkornsagen udtrykkelig fremhævede, og fordi den høitagtede Indenrigsministers Foredrag indeholdt Vittringer, som kunde synes at gaae ud fra en modsat Forudsætning. Men det var neppe den aerede Ministers Mening, at Lovudkastet skulde tilfagte at give Bagergaardenes Giere en virkelig Erstatning; thi det er dog sandelig ikke at hyde den, som mener at tilkomme en Rettighed, nogen Erstatning for denne Ret, naar man siger til ham: „Du maa i en vis Tid, f. Ex. 10 Aar, forblive i Besiddelse af denne Rettighed ubeskaaret, men naar den Tid er omme, tage vi Rettigheden uden videre fra Dig.“ Det er da en Udsættelse, men ingen Erstatning, man giver. At den aerede Indenrigsminister ei heller vil have Lovudkastet betragtet fra noget andet Synspunkt, fremgaaer af de Motiver, med hvilke Lovudkastet er ledsaget. I disse Motiver Side 11 er det nemlig udtalt, at, ligesom det ikke fra Regjeringens Side erkjendes, at de ved-

kommende Giere have noget retligt Krav paa Erstatning, saaledes synes der heller ikke fra Billighedens Side at være Anledning til at indrømme dem nogen Godtgjørelse; Tanken heri synes altsaa den, at der fra Erstatningens Standpunkt hverken er antaget at være noget Billigheds- eller noget Retskrav, som kunde tillægges afgjørende Vægt.

Men et andet Sted i Motiverne, nemlig Side 13, udtales det, som egentlig er Hovedsagen, at det ikke vilde være billigt, imod de nuværende Laugsbagere, forsaavidt ikke saa af dem i sin Tid have tilkjøbt sig deres Bagergaarde i den Formening, derved tillige at tilkjøbe sig en monopolistisk Ret til Bagernæring, en Formening, som, efter de da factisk bestaaende Forhold ei kan siges at have været aldeles ubegrundet, om man strax aldeles frigav Bagernæringen, saa at enhver dertil Uvalificeret uden videre kunde etablere fuldstændigt Bageri. Det er paa Grund af dette Billighedshensyn man er gaaet de vedkommende Giere af Bagergaardene — thi saaledes benævner jeg dem hellere end Laugsbagere — saa meget imøde, at man har troet at kunne indrømme dem den betydelige Udsættelse, som i Udkastet er foreslaaet. Det maa heller ikke oversees, at det er 10 Aars Henstand, der efter Udkastet skulde tilstaaes, og, at der derhos allerede er forløbet 9 Aar, siden Rescriptet af 7de April 1841 blev givet og kundgjort ved Placaten af 16de s. M. Det er altsaa egentligen et Tidsrum af 19 Aar, hvorom her er Tale. Jeg tror virkelig, at man med Føie kan siges herved at være kommen de paagjældende Giere ikke lidet imøde. Jeg tilstaaer overhovedet, at jeg ikke havde ventet, at man mod dette Lovudkast vilde have fremsat en saa bestemt Protest. Jeg skal ikke her indlade mig paa at domme om, hvorvidt det har været klogt og vel betænkt, at de vedkommende Giere have nedlagt en saadan Protest, det er. Noget, som de selv og deres Raadgivere maae være om. Men jeg kan ikke tilbageholde, at det naermest var i en ganske anden Retning, jeg havde Betænkelighed ved Lovudkastet. Jeg meente nemlig, at Alle maatte være enige i, at under de nuværende Forhold findes der her i Staden saare store Mangler med Hensyn til Ordningen af Bagernæringen